Gemeente Bergen op Zoom

Aan de leden en burgerleden
van de gemeenteraad
van Bergen op Zoom

Uw kenmerk		Ons kenmerk	U23-008805	Datum	4 oktober 2023
Uw brief		Beh. door		Doorkiesnr.	
Onderwerp:	Initiatiefvoorstel intrekking raadsbesluit voorkeurslocatie Hoogspanningsstation Halsteren	Afdeling	Ruimtelijke en Civiele Projecten / Ruimtelijke Ontwikkeling en Vergunningverlening,	Bijlage(n)	2

Geachte leden en burgerleden van de gemeenteraad,

Hierbij ontvangt u onze reactie op het “initiatiefvoorstel intrekking raadsbesluit voorkeurslocatie Hoogspanningsstation Halsteren”, welke op 19 september jl. door ons is ontvangen.

Vooraf
Wij zijn blij om te zien dat de indieners van het initiatief raadsvoorstel de urgentie van de energietransitie onderschrijven en dat zij aansturen op uitbreiding van de netcapaciteit. Ook wij voelen deze urgentie. Wij spreken dan ook waardering uit aan de indieners voor het nemen van initiatief en toewijding.

Wij hebben het initiatiefvoorstel binnen de beschikbare tijd zorgvuldig bekeken en in behandeling genomen. Daarbij hebben wij ervaren dat de opgave complexer is dan in het initiatief raadsvoorstel wordt voorgesteld. Deze complexiteit maakt het dat, hoewel het raadsinitiatief anders voorstelt, er bij nadere beschouwing geen (nieuwe) feiten of omstandigheden zijn aangevoerd die eerdere afwegingen en inzichten doen wijzigen.

Wij kunnen dan ook niet anders dan concluderen dat er geen aanleiding is om het raadsbesluit “voorkeurslocatie Hoogspanningsstation Halsteren” (kenmerk RVB22-0017) in te trekken. De aangedragen locatie De Spie is ongeschikt voor realisatie van een hoogspanningsstation. In deze brief motiveren wij hoe wij tot onze conclusie zijn gekomen. Voor dat we daaraan toekomen nemen wij u eerst mee in het gelopen voortraject.

1. Voortraject
In het initiatiefvoorstel zijn op- en aanmerkingen geplaatst over het voortraject en het doorlopen (besluitvormings-) proces. Ter verduidelijking nemen wij u dan ook eerst mee in dit voortraject inclusief een beknopte toelichting. Daarbij verwijzen wij naar relevante achterliggende documentatie, zodat deze via het raadsinformatiesysteem ingezien en geverifieerd kan worden.

<u>Aanleiding (nut en noodzaak)</u>
Zoals wellicht in diverse (landelijke) media reeds vernomen is er schaarste in de capaciteit op het elektriciteitsnetwerk in Nederland. Zo ook in Bergen op Zoom, West Brabant, Tholen en Schouwen Duiveland. Op de capaciteitskaart van Netbeheer Nederland is onze regio rood gearceerd. Dit betekend dat de grenzen voor de toepassing van congestiemanagement zijn bereikt. De situatie is inmiddels dermate dat de eerste projecten binnen onze gemeente geen

Jacob Obrechtlaan 4
4611 AR Bergen op Zoom
Contact: www.bergenopzoom.nl

Postbus 35
4600 AA Bergen op Zoom
I www.bergenopzoom.nl

T 140164
F (0164) 24 53 56
KvK 20169091

B nv BNG rek. nr. 28.50.00.942
B IBAN: NL41BNGH 0285000942
B BIC: BNGHNL2G

Bergen op Zoom, gemeente op de Brabantse Wal

aansluiting krijgen op het elektriciteitsnetwerk. Ook de elektrificatie van bedrijventerrein Theodorushaven Noordland staat on hold.

Vanuit een voorstudie van Arcadis (2019/2020) zijn oplossingsrichtingen geformuleerd. Op basis hiervan is TenneT in 2020 gestart met (de voorbereiding van) het project "Netversterking Schouwen-Duiveland, Tholen en omgeving Bergen op Zoom". Deze oplossingsrichting wordt door TenneT, Stedin en Enexis beschouwd als toekomstbestendig en robuust en maakt toekomstige groei van duurzame initiatieven in Zeeland en West-Brabant mogelijk. Een nieuw 380/150kV hoogspanningsstation inclusief een 20kV-gedeelte van Enexis voor de regionale netwerkcapaciteit in Bergen op Zoom maakt hier onderdeel van uit.

Omgevingsdialoog
In 2021 is TenneT gestart met de omgevingsdialoog voor de zoektocht naar een geschikte locatie in onze gemeente (zie raadsbrief d.d. 9 december 2020 met kenmerk U20-060619). Gezien de aansluiting op de bestaande 380kV hoogspanningsverbinding bestaat de voorkeur voor een stationslocatie in de nabijheid van deze bestaande verbinding in de Auvergnepolder. Daarbij is destijds door ons verzocht om na te gaan of er ook geschikte locaties zijn op bestaande industriegebieden.

Vanuit de omgevingsdialoog zijn diverse locaties nader onderzocht, waarbij ook de – door de omgeving en gemeenteraad – aangedragen locatie-alternatieven zijn meegenomen. Een vijftal zoeklocaties zijn als haalbaar beoordeeld. De overige locaties bleken niet kansrijk en/of vergunbaar. Deze vijf zoeklocaties zijn nader toegelicht in het "Projectboek Netversterking Schouwen-Duiveland, Tholen en omgeving Bergen op Zoom", welke als bijlage is opgenomen bij het raadsvoorstel voor de locatiekeuze (kenmerk: RVB22-0017). Voor locatie Ster van Lepelstraat is een addendum opgesteld, welke in een eerder stadium per brief separaat aan u is verstrekt (kenmerk U21-011602). Ook een verschoven versie van locatie 4, locatie 4b, is nader onderzocht op haalbaarheid. Deze haalbaarheidsstudie is opgenomen bij raadsvoorstel RVB22-0017.

Voor een uitgebreide toelichting over het voortraject inclusief informatie over de zoeklocaties verwijzen wij u naar de toelichting van voorliggend (ontwerp)bestemmingsplan (hoofdstuk 2) en het "Projectboek Netversterking Schouwen-Duiveland, Tholen en omgeving Bergen op Zoom". Ook kunt u notulen van de werkateliers d.d. 8 april 2021, 17 mei 2021 en 14 juni 2021 raadplegen, welke zichtbaar zijn op de agenda van de beeldvorming van 11 januari 2022.

Besluitvorming
Normaal gezien is het Rijk beslissingsbevoegd bij procedures voor landelijke relevante hoogspanningsinfrastructuur (Rijkscoördinatieregeling). Op 16 december 2021 heeft u een motie aangenomen (zie RMO21-0116) waarin u vraagt om het Rijk te verzoeken om deze bevoegdheid aan u over te dragen. Op 10 maart 2022 is BOZ-02 (door indieners initiatiefvoorstel genoemd *"locatie De Pals")* gekozen als locatie voor een nieuw 380/150/20kV hoogspanningsstation (RVB22-0017). In dit raadsvoorstel is het verzoek aan het Rijk als beslispunt opgenomen. Daarbij is een amendement aangenomen om tot een maximale inspanning te komen voor het beperken van de impact van geluid en de landschappelijke inpassing van het station. Conform uw motie heeft het Ministerie van Economische Zaken en Klimaat ingestemd met ons verzoek voor het buiten toepassing laten van de Rijkscoördinatieregeling. Op basis van dit besluit d.d. 13 juni 2022 zijn wij bevoegd gezag voor deze opgave.

Op basis van voornoemde besluitvorming is het raadsvoorstel "In procedure nemen ontwerpbestemmingsplan Hoogspanningsstation Halsteren" met kenmerk RVB23-0044 aan u aangeboden.

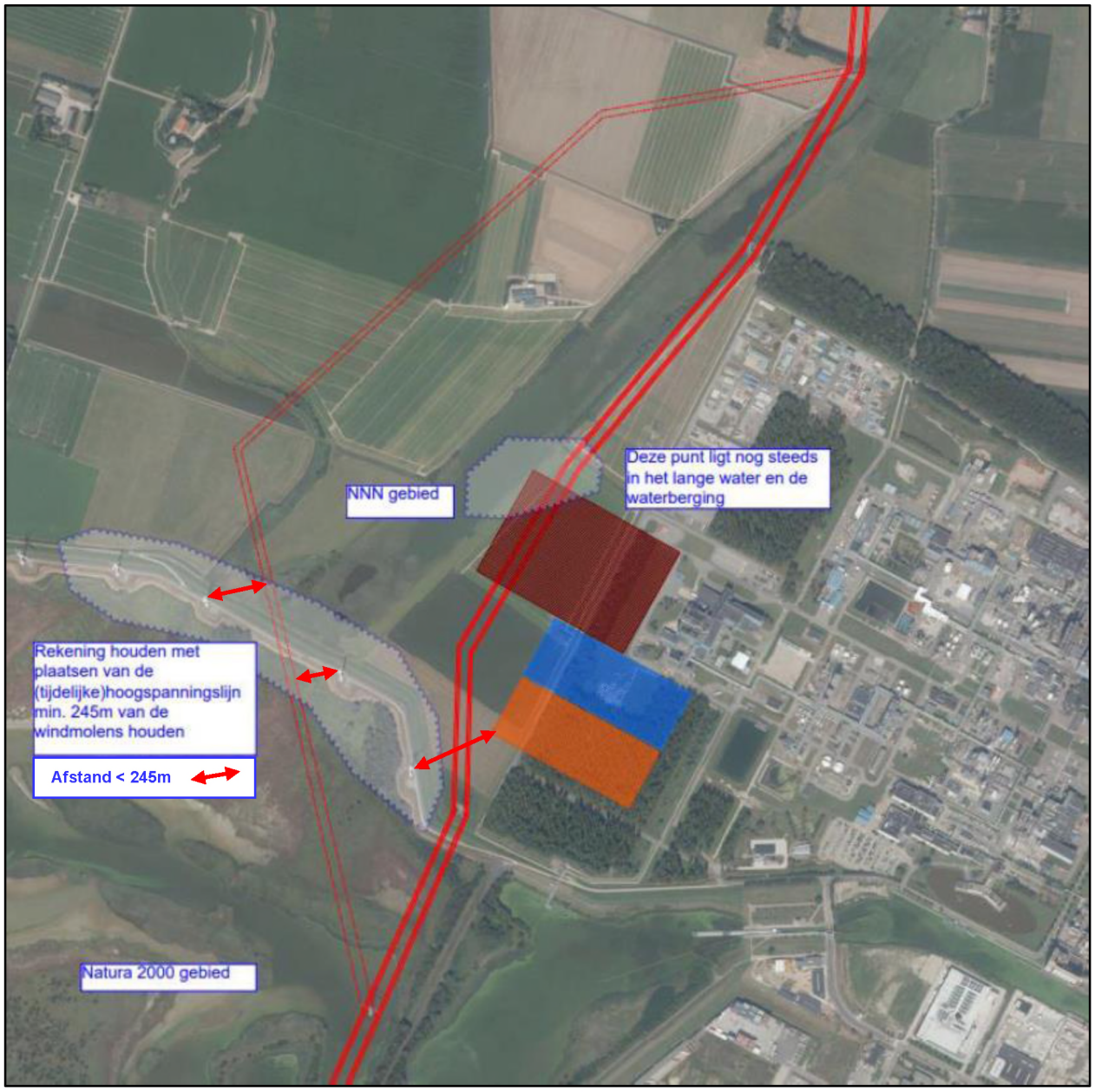
2. Inhoudelijke aspecten

In het initiatiefvoorstel worden eveneens inhoudelijke aspecten genoemd, zowel met betrekking tot voorliggende locatie als de aangedragen alternatieve locatie De Spie. Intentie van het initiatiefvoorstel is om laatstgenoemde locatie alsnog in

overweging te nemen als locatie. Wij zullen toelichten waarom deze locatie ongeschikt is, de zogenaamde “no go’s”. Vervolgens is een toelichting opgenomen over voorkeurslocatie BOZ-02.

2.1 Locatie De Spie

In het initiatiefvoorstel is aangegeven dat deze locatie ten onrechte als ongeschikt zou zijn gelabeld. Daarbij is op pagina 12 van de bijbehorende toelichting onderstaande afbeelding opgenomen met een projectie van het hoogspanningsstation en de no go’s. Het initiatiefvoorstel suggereert dat die no go’s niet meer van toepassing zijn en/of gemitigeerd kunnen worden. Dit is niet het geval. Deze no go’s zijn nog steeds actueel. Op basis van de afbeelding 1 ontvangt u een toelichting op de belangrijkste aspecten.

Afbeelding 1: Verkenning haalbaarheid locatie de Spie en de no go’s die hier gelden.

a. Windmolens binnen 245m

In het initiatief raadsvoorstel wordt geen rekening gehouden met bestaande windmolens van RWE op de Bandijk (Windpark Halsteren). RWE heeft in het verleden inderdaad aangegeven de molens op termijn te willen vervangen. Deze plannen zijn niet doorgezet. De bestaande windmolens hebben nog voldoende levensduur en hoeven niet op korte termijn te worden vervangen. Wij veronderstellen dat RWE nog steeds de wens heeft om de windmolens te zijner tijd te vervangen, echter ontbreekt het aan concrete planvorming. Voor het in procedure nemen van een (ontwerp)bestemmingsplan is de huidige situatie van belang, ofwel rekening houdend met de bestaande windmolens. Dit betekent dat er een minimale afstand van de locatie en (tijdelijke) hoogspanningsverbinding tot de windmolens is vereist van 245 meter. Op locatie de Spie (zie afbeelding 1) wordt hier niet aan voldaan (no go).

b. Natura2000

Het initiatiefvoorstel refereert aan een gesprek met de Provincie Noord Brabant, waarin wordt aangegeven dat – indien er geen significante gevolgen zijn voor het natuurgebied – werken in Natura2000 gebieden vergunbaar is. Dat klopt, echter dit is alleen van toepassing als er geen geschikte alternatieven zijn. Dat is omschreven in artikel 2.8 lid 4 onder a van Wet natuurbescherming. Volgens onze beoordeling zijn er alternatieven, waarvan locatie BOZ-02 volledig is uitgewerkt. Dat betekent dat niet wordt voldaan aan de gestelde wettelijke voorwaarden en dat er geen vergunbare situatie is (no go).

c. Natuurnetwerk Nederland / Natuurnetwerk Brabant

Ondanks de beschikbare oppervlakte is een hoogspanningsstation niet op de Spie in te passen. Dit komt door de driehoekige vorm van de Spie. Op afbeelding 1 is duidelijk te zien dat is geschoven met de onderdelen van het station tot op het terrein van Sabic het hier toch mogelijk te maken. Zelfs dan is een overschrijding van kavelgrenzen niet te vermijden. De noordwesthoek van het station ligt in het Natuurnetwerk Nederland gebied (= Natuurnetwerk Brabant NNB). Regels met betrekking tot het omgaan van ontwikkeling in het NNB zijn opgenomen in de Interim omgevingsverordening van de Provincie Noord Brabant. Artikel 3.19 of 3.21 van de Interim omgevingsverordening zijn van toepassing. Beide artikelen stellen dat een ontwikkeling in NNB en/of herbegrenzing van het NNB alleen aan de orde is indien er geen alternatieven zijn. Hierbij verwijzen wij naar Artikel 3.19 lid 1 onder b en Artikel 3.21 lid 1 onder d. Hiermee is ook de ligging binnen het NNB een no go voor de locatie de Spie.

2.2 Locatie BOZ-02

Er zijn in het initiatiefvoorstel op- en aanmerkingen geplaatst over de voorkeurslocatie BOZ-02. Daarbij is in het initiatief raadsvoorstel bijzondere aandacht voor de aspecten landschappelijke inpassing en geluid in relatie tot het amendement. Daar kunnen wij het volgende over toelichten.

a) Landschappelijke inpassing

Het ontwerpbestemmingsplan gaat vergezeld van een compleet uitgewerkt landschappelijk inpassingsplan. De realisatie van de landschappelijke inpassing is geborgd in zowel het bestemmingsplan als in de met de initiatiefnemers gesloten anterieure overeenkomst. Het plan bestaat uit meerdere elementen die gezamenlijk een grotere oppervlakte hebben dan het station zelf. Een ieder heeft zich ingespannen om tot het landschappelijk inpassingsplan te komen. De opkomst bij de werksessies was hoog. Daarnaast is er veel tijd besteed aan het uitwerken van meerdere landschappelijke scenario's. Dit alles kunt u terugzien in het landschappelijk inpassingsplan wat als bijlage bij het ontwerpbestemmingsplan is gevoegd.

Het initiatief raadsvoorstel suggereert dat door de optimalisatie van de locatie er geen invulling is gegeven aan het amendement. Die beoordeling laten we aan u. Wij wijzen u er wel op dat hiermee voorbij wordt gegaan aan alle inspanningen die juist zijn gepleegd om wel invulling te geven om op deze locatie tot een goede landschappelijke inpassing te komen.

Dit heeft geleid tot een compleet en ruim opgezet plan bestaande uit:

- Afschermende elementen zoals het struweel met bomen rondom het station;
- Een subtiel in het landschap verwerkte verhoging (zie doorsnede in bijlage 1 bij deze brief).
- Versterking van het natuurgebied “het Lange Water” door de aanleg van een moeraszone;
- Verlegging van de Noorder Kreekweg rondom het station;
- Afspraken met Staatsbosbeheer over het behoud van de afschermende werking van de bosstrook langs het Lange Water.

Wij vragen u het de landschappelijk inpassingsplan op zijn waarde te beoordelen en verwijzen daarbij naar:

- de passages en afbeelding op pagina’s 6 en 7 van RVB23-0044;
- paragraaf 2.3.2 van de toelichting van het ontwerpbestemmingsplan Hoogspanningsstation Halsteren (Bijlage 1a bij RVB23-0044);
- het landschappelijk inpassingsplan (Bijlage 1d bij RVB23-0044).
- bijlage 2 bij deze brief waaruit blijkt dat het overstromingsrisico voor de hele polder geldt. Hieruit volgt dat voor alle locaties, inclusief de Spie, geldt dat ze verhoogd moeten worden aangelegd. De afbeelding komt uit het projectboek wat wij op 5 oktober 2021 (U21-009458) aan u hebben aangeboden. Het projectboek is ook als bijlage bij raadsvoorstel RVB22-0017 gevoegd.

b) Geluidsaspecten

Het aspect geluid is vanuit diverse invalshoeken onderzocht, beoordeeld, getoetst en afgewogen. Enerzijds op basis van wettelijke toetsingskaders, waaruit blijkt dat het station zonder geluidbeperkende maatregelen binnen de wettelijke normen blijft. Anderzijds op basis van een extra inspanning welke u in het amendement heeft gevraagd. Ook hiervoor is het ter beoordeling van de raad of daarmee voldoende invulling is gegeven aan het amendement. U en omwonenden hebben tevens de gelegenheid gekregen om de geluidbeleving nabij en op afstand te ervaren tijdens een bezoek aan hoogspanningsstation Rilland.

Om invulling te geven aan uw amendement heeft TenneT een vijftal geluidbeperkende scenario’s uitgewerkt. Op pagina 5 van RVB23-0044 is een afbeelding opgenomen die de geluidseffecten van geluidscenario’s 1, 4 en 5 laten zien. Hieruit blijkt dat de “wettelijke” 50dB(A) contour op grote afstand ligt van omliggende woningen. In werkelijkheid is het berekende geluid ter plaatse van de contour 45dB(A). Dit komt omdat gerekend wordt met een extra toeslag van 5 dB(A) bovenop de berekende waarde. In de brief van TenneT over de invulling van uw amendement zijn in Tabel 1 – “Optimalisatievarianten geluid” de berekende geluidwaarden (op de gevels) samen met de technische- en financiële effecten weergegeven. Ook deze berekende waarden zijn in werkelijkheid 5 dB(A) lager vanwege deze toeslag.

Uiteindelijk is het aan u om te bepalen of met scenario 4 voldoende inspanning verricht wordt op het aspect geluid. Daarbij vragen wij u om rekening te houden met de juridische afdwingbaarheid. Hiermee bedoelen we dat de door u gevraagde plus op het aspect geluid proportioneel moet zijn ten opzichte van de wettelijke criteria.

c) Consequenties bouwverkeer en Noorder Kreekweg

In het initiatief raadsvoorstel zijn zorgen uitgesproken over bouwverkeer en de mogelijke gevolgen hiervan voor de Noorder Kreekweg. Afhandeling van het bouwverkeer en de mogelijke gevolgen voor de Noorder Kreekweg zijn zowel fysiek als financieel geborgd in de anterieure overeenkomst die wij met initiatiefnemers hebben gesloten.

2.3 Algemeen

a. Planning

In het initiatiefvoorstel wordt met zekerheid gesteld dat versnelling aan de orde is, als wordt afgeweken van locatie BOZ-02. Het is echter onjuist dat deze conclusie met zekerheid aangenomen kan worden.

Indien voor een andere locatie wordt gekozen gaat al het eerder gedane werk de prullenbak in. Het nieuwe station moet vanaf nul opnieuw worden ontworpen. Gezien het maatwerk wat met betrekking tot de civieltechnische aspecten op de Spie nodig is, levert dat weldegelijk ruime vertraging op van meer dan een jaar (volgens TenneT). Dit geldt ook voor onderzoeken voor deze locatie. Ondanks het feit dat binnen een industriebestemming een hoogspanningsstation kan worden gevestigd moeten uitgebreide onderzoeken worden uitgevoerd. Dit vloeit voort uit andere wetgeving zoals de Natuurbeschermingswet en Wet geluidhinder. Deze onderzoeken hebben een behoorlijke doorlooptijd. Bovendien heeft iedere locatie te maken met omwonenden, ook de Spie. In tegenstelling tot locatie BOZ-02 staan bij locatie de Spie enkele woningen op veel kortere afstand. Zij zullen net als omwonenden van locatie BOZ-02 gebruik maken van hun (wettelijke) mogelijkheden om in te spreken en beroep aan te tekenen tegen benodigde vergunningen.
Het is ons onduidelijk op welke wijze de keuze voor een nieuwe locatie deze opgave versnelt. Zeker gezien het feit dat het ontwerpbestemmingsplan Hoogspanningsstation Halsteren voor locatie BOZ-02 gereed is om in procedure te gaan.

Resumerend

Intentie van het initiatiefvoorstel is het wijzigen van de locatiekeuze, waarbij locatie De Spie wordt aangedragen. Voor deze locatie gelden echter harde no go's, waaronder Natura2000, Natuurnetwerk Brabant (NNB) en de nabijheid van windmolens. Gezien deze factoren is locatie De Spie om legitieme redenen niet aangedragen als haalbare locatie voor de realisatie van een nieuw 380/150/20kV hoogspanningsstation. Opnieuw onderzoeken van de locatie levert onnodige vertraging op en leidt niet tot een andere uitkomst.

Met raadsvoorstel RVB23-0044 wordt aan u voorgesteld om het ontwerpbestemmingsplan Hoogspanningsstation Halsteren in procedure te nemen. Bij de uitwerking van het (ontwerp)bestemmingsplan heeft TenneT zich ingespannen om invulling te geven aan uw amendement en raadsbesluit van 10 maart 2022. Hierdoor voldoet het ontwerpbestemmingsplan niet alleen aan de criteria van een goede ruimtelijke ordening maar wordt er, onder invloed van uw amendement, ook een plus geleverd. Het is uiteindelijk aan u, als gemeenteraad, om te beoordelen of de geleverde inspanning voldoende is.

Informatie

Mocht u nog vragen en/of opmerkingen hebben over deze brief dan kunt u contact opnemen met mevrouw T. de Vries, projectleider Gebiedsontwikkeling bij het cluster Ruimtelijke en Civiele Projecten. Zij is bereikbaar op het telefoonnummer 0164- 277546 en per e-mail T.deVries@bergenopzoom.nl.

Met vriendelijke groet,

het college van burgemeester en wethouders van Bergen op Zoom,

secretaris,

mr. Drs. Ing. M. van Vliet

burgemeester,

drs. M. Mulder MSc

Jacob Obrechtlaan 4
4611 AR Bergen op Zoom
Contact: www.bergenopzoom.nl

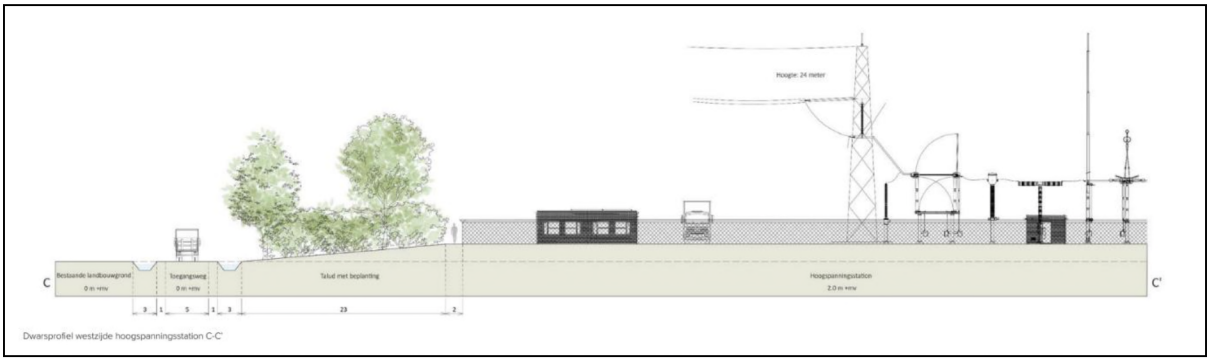
Postbus 35
4600 AA Bergen op Zoom
I www.bergenopzoom.nl

T 140164
F (0164) 24 53 56
KvK 20169091

B nv BNG rek. nr. 28.50.00.942
B IBAN: NL41BNGH 0285000942
B BIC: BNGHNL2G

Bergen op Zoom, gemeente op de Brabantse Wal

Bijlage 1 Profieldoorsnede van de landschappelijke inpassing gezien vanaf de zuidzijde

Afbeelding: dwarsprofiel "C-C" aanzicht op het hoogspanningsstation gezien van de zuidzijde (pagina 36 van het Landschappelijk inpassingsplan Hoogspanningsstation Halsteren)

Jacob Obrechtlaan 4
4611 AR Bergen op Zoom
Contact: www.bergenopzoom.nl

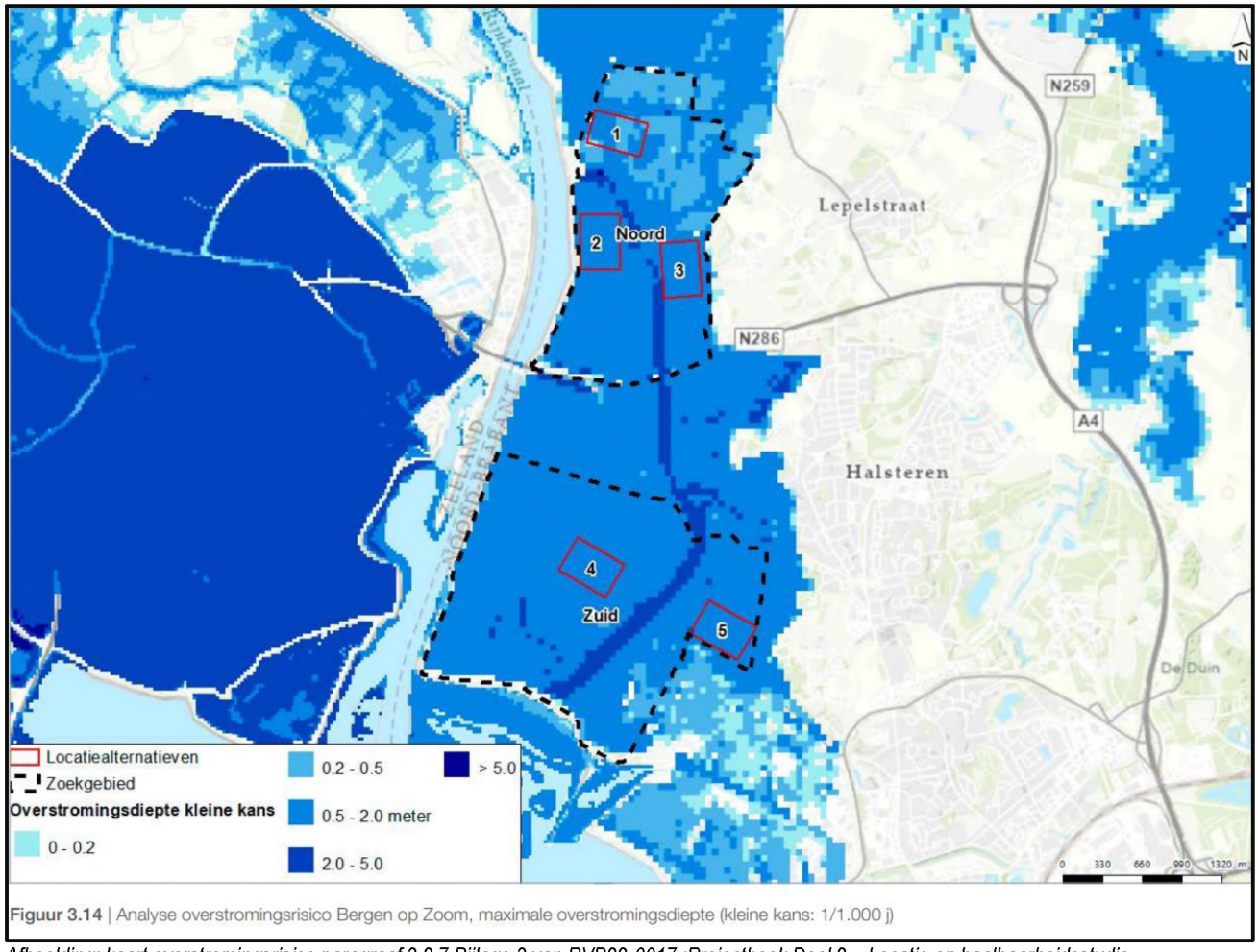
Postbus 35
4600 AA Bergen op Zoom
I www.bergenopzoom.nl

T 140164
F (0164) 24 53 56
KvK 20169091

B nv BNG rek. nr. 28.50.00.942
B IBAN: NL41BNGH 0285000942
B BIC: BNGHNL2G

Bergen op Zoom, gemeente op de Brabantse Wal

Bijlage 2 Kaart overstromingsrisico

Figuur 3.14 | Analyse overstromingsrisico Bergen op Zoom, maximale overstromingsdiepte (kleine kans: 1/1.000 j)

Afbeelding: kaart overstromingsrisico paragraaf 3.2.7 Bijlage 3 van RVB22-0017 :Projectboek Deel 2 – Locatie en haalbaarheidsstudie